

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
 Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
 Кафедра соціології та політології

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЛК

«04»

Н. Ладогубець

2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

А. Полухін

«04»

02

2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Соціологія»

Освітньо-професійна програма: «Політологія»
 Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
 Спеціальність: 052 «Політологія»

Форма навчання	Сем.	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лаб. роботи	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	1	135/4,5	34	34	-	67	-	-	Диф. залік-1 сем.
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Індекс: НБ-8-052/21-2.1.2

Робочу програму навчальної дисципліни «Соціологія» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Політологія», навчального та робочого навчального планів №№ НБ-8-052/21, РБ-8-052/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 052 «Політологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:

професор кафедри соціології та політології

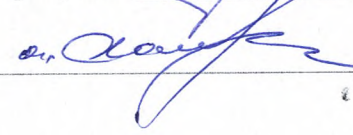
 Хомерікі О.А.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри за спеціальністю 052 «Політологія» та освітньо-професійною програмою «Політологія» - кафедри соціології та політології, протокол № 1 від «14» 01. 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми

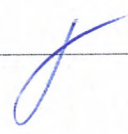
 Штепа С.О.

Завідувачка кафедри

 Хомерікі О.А.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 1 від «14» 01. 2022 р.

Голова НМРР

 Кокарева А.М.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 3 з 15	

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Пояснювальна записка.....	4
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.....	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.....	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	4
2. Програма навчальної дисципліни.....	4
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	8
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	8
2.3. Тематичний план.....	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни.....	8
3.1. Методи навчання.....	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет.....	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.....	10

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 4 з 15	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Соціологія» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни. Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця ОКР бакалавр в галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Метою викладання дисципліни є ознайомлення студентів зі знаннями щодо особливостей соціології, висвітлення основних етапів світової та вітчизняної соціологічної думки; дати аналіз суспільства в його структурно-функціональному аспекті – основних соціальних інститутів, організацій, соціальних відносин, соціальних спільностей, особистості в системі соціальних відносин; показати зв'язок соціологічних знань із складними проблемами життя сучасного українського суспільства.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування у майбутніх спеціалістів соціологічних знань про місце і роль соціальних факторів у житті суспільства;
- розвинути вміння органічно пов'язувати здобуті соціологічні знання у майбутній професійній діяльності та громадському житті;
- формувати у студентів творче соціологічне мислення, вміння правильно осмислювати динаміку соціальних явищ і процесів, що відбуваються в сучасному українському суспільстві та освіті;
- систематизувати знання та виробити навички щодо організації та проведення емпіричних конкретно-соціологічних досліджень і використання їх результатів у практичній діяльності.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

- вміння пояснювати, оцінювати, узагальнювати знання про суспільство в контексті системного підходу з елементами структурно-функціонального аналізу;
- знання основних соціологічних термінів, користування ними під час виступів на семінарах, в дискусіях, диспутах тощо;
- вміння користуватися всіма доступними джерелами знань, самостійно добирати матеріал до відповіді, самостійної роботи тощо;
- вміння використовувати в роботі засоби масової комунікації, в тому числі комп'ютерні джерела інформації;
- вміння брати участь в організації та проведенні соціологічних опитувань;
- вміння використовувати на практиці результати соціологічних досліджень при діагностуванні причин соціальних конфліктів у сім'ї, колективі, на виробництві;
- здатність розв'язувати міжособистісні і трудові конфлікти, виконуючи роль медіатора.

Підсумкові результати навчання: (далі ПРН)

ПРН5. Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ПРН11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Соціологія» студент повинен набути таких компетентностей:

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 5 з 15	

ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетенції (далі – ФК).

ФК3. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

ФК9. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефахівців.

ФК15. Здатність здійснювати політичний та експертний аналіз державної політики та її функцій в галузі авіації, авіаційної безпеки, обороноздатності держави та проведення оцінки загроз і ризиків цивільній авіації.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Соціологія» є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Соціальна психологія», «Політика і права людини» тощо.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля №1 «Соціологія як наука про суспільство»;
- навчального модуля №2 «Спеціальні та галузеві соціологічні теорії»

Кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль 1. «Соціологія як наука про суспільство».

Інтегровані вимоги модуля №1: Знати основні поняття соціології, функції соціології та структуру соціологічного знання, поняття суспільства як системи. Основні принципи системного підходу до аналізу суспільства: сутність, структура, функціонування. Соціальні зв'язки, соціальна взаємодія та соціальні відносини. вміти використовувати та інтерпретувати дані соціологічних досліджень у практичній роботі.

1.1. Соціологія як наука.

Соціально-економічні та інтелектуальні передумови виникнення соціології. Криза традиційного суспільствознавства і розвиток позитивізму в науці. Предмет і об'єкт пізнання соціології. Поняття соціального. Соціальний факт і соціальна взаємодія. Закони і категорії, що описують предмет соціології. Методи соціології: історичний, порівняльний, спостереження, експериментальний.

1.2. Структура соціологічного знання.

Структура соціологічного знання: теоретична, емпірична, та спеціальна (середнього рівня) соціологія. Функції соціології: теоретико-пізнавальна, інформаційна,

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 6 з 15	

прогностична, світоглядна. Співвідношення і взаємодія соціології та політології. Соціальне знання в структурі професійної підготовки.

1.3. Витоки та основні етапи розвитку соціології.

Витоки соціальних знань в історії людства. Протосоціологія: формування та розвиток соціального знання в античному світі, середньовіччі та в епоху Відродження. Перші спроби емпіричних досліджень. Етапи класичної соціології. О. Конт і Г. Спенсер, як засновники соціології. «Соціологія розуміння» М. Вебера. Інтегральна соціологія П. Сорокіна. Соціальна теорія марксизму. Сучасна соціологія: структурний функціоналізм Т. Парсонса і Р. Дарендорфа, Л. Козера та Г. Зіммеля. Неофункціоналізм Ю. Хабермаса та Дж. Александера. Феноменологія А. Шюца та Г. Гарфінкеля. Сучасні версії психоаналізу. Психологічні концепції в соціології (психологія натовпу Г. Лебона, ідеї народного духу Г. Спенсера, психологічні механізми взаємодії Ч. Кулі, психоаналіз З. Фрейда).

1.4. Суспільство як соціальна система.

Поняття суспільства як системи. Основні принципи системного підходу до аналізу суспільства: сутність, структура, функціонування. Соціальні зв'язки, соціальна взаємодія та соціальні відносини. Детерміністський та функціональний аспекти аналізу суспільства. Конституючі ознаки суспільства – комунікація, виробництво товарів та послуг, розподіл цих товарів, захист членів суспільства, відтворення суспільства, соціальний контроль. Соціально-психологічні відносини в суспільстві. Типи суспільств. Спосіб виробництва, рівень технології, характер управління, культура і релігія як критерії типології. Постіндустріальне (інформаційне) суспільство (Д. Белл, Р. Дарендорф, О. Тоффлер). Соціальні зміни та соціальний розвиток. Постмодерне суспільство. Проблеми становлення інформаційного простору в Україні.

1.5. Особистість в системі соціальних відносин.

Поняття особи в соціології. Теорії розвитку особистості: особа як об'єкт та суб'єкт діяльності К. Маркса; ролева теорія Ч. Кулі та Р. Мертон; психоаналіз З. Фрейда, теорія розвитку пізнання Ж. Піаже. Типи соціальної поведінки особистості. Конформізм: суть, види та соціальна функція. Девіація (аномія): визначення, фактори формування, основні форми. Методика дослідження ефективності соціалізації. Свідомий характер людської діяльності.

1.6. Соціальні статуси особистості.

Соціальні статуси особистості: уроджений та набутий, природний та професійно-посадовий, інтегральний. Внутрішні та зовнішні ознаки статусу. Активність особистості та її джерела. Процес соціалізації, його механізм та агенти. Адаптація та інтеріоризація. Система цінностей та ціннісні орієнтації особистості. Основні фактори і механізми соціалізації особи. Психологічна сумісність і конфлікт у міжособистісних стосунках. Міжособистісні стосунки в системі соціальних відносин.

1.7. Соціальні відносини і структурування нерівності в суспільстві.

Соціальна структура суспільства як методологічна основа аналізу соціально-психологічних відносини суспільства. Поняття соціальної структури та її компоненти: соціальний зв'язок та соціальний склад. Елементи соціальної структури: індивіди, групи, спільності, класи, страти. Концепції соціальної структури суспільства. Теорія класів К. Маркса. Економічні передумови існування класів. Класові інтереси і класові відносини. Класова свідомість.

1.8. Поняття стратифікації в соціології.

Стратифікація як структурована нерівність. Статусні групи та страти. Історичні форми стратифікації: рабство, касти, стани, класи. Теорія соціальної мобільності. Індивідуальна та колективна, вертикальна та горизонтальна мобільність. Фактори та

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 7 з 15	

канали соціальної мобільності. Типова стратифікаційна модель сучасного суспільства і характер соціальних відносин. Соціальна справедливість і механізм її досягнення.

Специфіка соціальної стратифікації українського суспільства. Статусні ознаки соціальних груп; соціально-психологічна сумісність в статусній ієрархії соціальних груп. Внутрішні і зовнішні спонукальні чинники маргіналізації суспільства.

1.9. Інституціоналізація життя суспільства.

Інституційні соціальні відносини. Прогрес інституціоналізації та його етапи. Поняття соціального інституту та його ознаки: соціальні установи, символи, утилітарні риси, кодекси поведінки, ідеологія. Види соціальних інститутів: економічні, політичні, культурологічні, нормативно-орієнтовані, нормативно-санкціонуючі, ситуаційно-конвенціональні. Формальні та неформальні соціальні інститути. Функції й дисфункції соціальних інститутів.

1.10. Соціальні організації.

Сутність організації як вторинної групи та її риси. Поняття „організаційний ефект”. Неформальна і формальна соціальна організація. Регулювання відносин в організації: формальні регулятори – норми, інструкції, розпорядження, вказівки. Неформальні групи в організації. Раціоналізація діяльності організації та поява бюрократії.

Модуль №2 «Спеціальні та галузеві соціологічні теорії»

Інтегровані вимоги до модуля №2: знати особливості розвитку та становлення соціології особистості, соціології економіки, праці та управління, соціології сім'ї, соціології політики, міжнародних відносин, релігії та культури, а також соціології молоді, соціології сім'ї, соціології транспорту тощо.

2.1. Соціологія особистості.

Поняття особистості в соціології. Особистість як об'єкт і суб'єкт соціальних відносин, її місце в системі соціальних зв'язків. Соціальна структура та типологія особистості. Процес соціалізації: етапи (первинна, вторинна), компоненти (освіта та виховання). Соціальна поведінка та фактори її формування. Соціальний статус і соціальна роль особистості, шляхи їх набуття. Рольовий набір і рольові конфлікти. Девіантна поведінка особистості, її причини та види.

2.2. Соціологія економіки, праці та управління.

Соціальні функції економіки. Особливості розвитку економічної сфери українського суспільства. Категорії економічної соціології: «економічна свідомість, інтерес, поведінка», «власність». Поняття предмета соціології праці та управління. Основні категоріальні характеристики праці: «характер праці», «зміст праці», «умови, види, організація праці». Суб'єктивні характеристики сфери праці: «мотивація», «ставлення до праці», «задоволеність умовами праці», «трудова адаптація», «соціально-психологічний клімат у колективі». Принципи управління соціальними процесами. Особистість керівника та методи підвищення ефективності його праці і взаємодії з колективом. Поняття соціальних технологій та їх роль у розвитку трудового колективу. Застосування менеджерських засобів і методів праці.

2.3. Соціологія освіти.

Сутність поняття «освіта». Об'єкт і предмет дослідження соціології освіти. Функції соціології освіти. Внутрішньо та зовнішньоінституційний рівні вивчення освіти. Структура соціології освіти. Базові поняття і категорії соціології освіти. Основні методи вивчення проблем освіти. Місце соціології освіти в системі суспільних наук: зв'язок з філософією, психологією, педагогікою, соціологією та іншими галузевими соціологічними дисциплінами. Основні напрямки соціологічного вивчення освіти.

2.4. Соціологія політики і міжнародних відносин.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 8 з 15	

Політика як особливий вид соціального регулювання. Соціологічна сутність політики. Політична система суспільства, її функції, структура, принципи стратифікації. Легітимність політичної влади та її ознаки. Поняття електоральної соціології та її види. Громадська думка як оцінюючий фактор соціально-політичного рівня розвитку суспільства. Функції та канали висловлювання громадської думки. Поняття масової комунікації та її вплив на формування громадської думки. Предмет, проблематика, структура та функції соціології права. Соціальна природа правомірної та протиправної поведінки. Механізм соціальної дії права в сучасному суспільстві.

2.5. Соціологія релігії та культури

Соціологія культури, соціальні функції культури, її види та структурні елементи. Види культури, форми культури та їх взаємодія. Соціологічні концепції релігії. Функції релігії як соціального інституту суспільства. Релігійні організації та соціальна релігійна ситуація у сучасній Україні. Тенденції розвитку релігійних процесів в українському суспільстві. Місце етносоціології у структурі соціологічного знання.

2.6. Соціологія гендеру.

Поняття про предмет соціології гендеру. Основні поняття гендерної соціології, гендерні ролі, проблеми гендерної соціалізації. Гендерні ідеали, стереотипи та тенденції їх змінювання в сучасному суспільстві.

2.7. Соціологія молоді.

Молодь як специфічна соціально-демографічна група. Процес інтеграції молоді в суспільні структури. Молодіжна субкультура як фактор соціалізації особистості. Девіантна поведінка та її соціальна корекція.

2.8. Соціологія сім'ї.

Поняття сім'ї та шлюбу. Сімейні утворення, родинність. Форми сім'ї (нуклеарна та складна) і форми шлюбу: моногамія та полігамія (полігінія і поліандрія), екзогамні та ендогамні шлюби. Фізіологічне підґрунтя формування шлюбно-сімейних відносин. Історичні форми сім'ї та формування ціннісно-нормативних регуляторів поведінки подружжя. Функції сім'ї: відтворення населення, економічна, передача статусу, соціалізація, соціального благополуччя. Характеристики сучасної сім'ї та соціально-економічних факторів, що визначають соціальний статус і соціальну роль в ній чоловіка та жінки. Фактори тиску на сучасну сім'ю: зайнятість жінок на виробництві, демографічні умови, розлучення. Форми і методи забезпечення психологічного клімату в сімейних відносинах. Тенденції розвитку сім'ї та її можливість альтернативи: громадянський шлюб, комуна, кібуц, самотність. Сімейна політика в суспільстві. Криза сім'ї та причини шлюбних розлучень. Особливості організації та функціонування студентської сім'ї.

2.9. Соціологія конфліктів.

Поняття «соціальний конфлікт». Причини соціальних конфліктів, їх класифікація, механізм, структура та функції. Поняття соціального конфлікту у фундаментальних теоріях М. Вебера, Г. Зіммеля, К. Маркса. Проблеми соціології конфлікту в дослідженнях сучасних вчених. Прогнозування та попередження конфліктів. Стратегії виходу з конфліктної ситуації. Поняття медіації та її роль. Шляхи гармонізації суспільних відносин в українському суспільстві.

2.10. Соціологія транспорту.

Місце соціології транспорту в структурі соціологічного знання. Роль авіації в глобалізаційних процесах. Транспорт як соціальний феномен. Соціологія транспорту. Транспортні послуги як об'єкт та предмет наукового дослідження у соціології. Види, організація, планування та етапи соціологічних досліджень транспортної системи суспільства. Транспортні перевезення як фактор інституціоналізації. Управління транспортною галуззю України. Соціалізація персоналу. Соціологічне забезпечення професійної діяльності фахівців.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 9 з 15	

2.11. Методика організації соціологічних досліджень

Особливості підготовки і проведення соціологічного дослідження. Програма соціологічного дослідження, компоненти, етапи. Поняття вибірки. Методи збирання соціологічної інформації. Опитування та його види. Спостереження та його види. Експериментальні методи в соціології. Методи обробки та аналізу емпіричних даних. Процедура інтерпретації результатів соціологічних досліджень. Комп'ютерні програми обробки соціологічних даних. Підготовка практичних рекомендацій.

2.3. Тематичний план.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./Пр. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./Пр. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Соціологія як наука про суспільство»									
1.1	Соціологія як наука	<i>I семестр</i>				<i>I семестр</i>			
		6	2	-	4	-	-	-	-
1.2	Структура соціологічного знання	6	2	2	2	-	-	-	-
1.3	Витоки та основні етапи розвитку соціології	4	-	2	2	-	-	-	-
1.4	Суспільство як соціальна система	8	2	2	4	-	-	-	-
1.5	Особистість в системі соціальних відносин	6	-	2	4	-	-	-	-
1.6	Соціальні статуси особистості	8	2	2	4	-	-	-	-
1.7	Соціальні відносини і структурування нерівності в суспільстві	8	2	2	4	-	-	-	-
1.8	Поняття стратифікації в соціології	6	-	2	4	-	-	-	-
1.9	Інституціоналізація життя суспільства	6	2	-	4	-	-	-	-
1.10	Соціальні організації	8	2	2	4	-	-	-	-
1.11	Модульна контрольна робота №1	6	2	-	4	-	-	-	-
Усього за модулем №1		72	16	16	40	-	-	-	-
Модуль №2 « Спеціальні та галузеві соціологічні теорії»									
2.1	Соціологія особистості	<i>I семестр</i>				<i>I семестр</i>			
		4	2	-	2	-	-	-	-
2.2	Соціологія економіки, праці та управління	4	-	2	2	-	-	-	-
2.3	Соціологія освіти	4	2	-	2	-	-	-	-
2.4	Соціологія політики і міжнародних відносин	6	2	2	2	-	-	-	-
2.5	Соціологія релігії та культури	4	-	2	2	-	-	-	-
2.6	Соціологія гендеру	6	2	2	2	-	-	-	-
2.7	Соціологія молоді	6	2	2	2	-	-	-	-
2.8	Соціологія сім'ї	6	2	2	2	-	-	-	-
2.9	Соціологія конфліктів	6	2	2	2	-	-	-	-
2.10	Соціологія транспорту	6	2	2	2	-	-	-	-
2.11	Методика організації соціологічних досліджень	4	-	2	2	-	-	-	-
2.12	Модульна контрольна робота №2	7	2	-	5	-	-	-	-

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022					
		стор. 10 з 15						

Усього за модулем №2	63	18	18	27	-	-	-	-
Усього за навчальною дисципліною	135	34	34	67	-	-	-	-

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, презентація, обробка результатів, статистичні методи, інтерпретація. Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій та практичних занять, самостійному вирішенні задач.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Дерлуг'ян Г. Соціальна еволюція людства: західний і радянський модернізаційні досвіди // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2018. - № 2. - С. 165-184.

3.2.2. Пилипенко В. Метатеоретизування в соціології: особливості, типи і напрями // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2017. - № 2. – С.50-76.

3.2.3. Пилипенко В. Метатеоретичні пошуки соціологів у 1950-1970-х роках: генеза нової царини соціологічного знання // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2018. - № 2. – С.117-142.

3.2.4. Савельєв Ю.Б. Соціальне включення та ексклюзія як форми взаємодії в суспільстві: евристичний потенціал соціологічних концепцій // Український соціум. – 2015. - № 4.

3.2.5. Савчинський Р. Проект аналітичної соціології, або У пошуках відповіді на питання «чому»? // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2018. - № 1. – С.46-64.

3.2.6. Стан сучасного українського суспільства: цивілізаційний вимір. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2017. – 198 с.

3.2.7. Танчер В. Актуальні проблеми соціологічної науки // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2014. - № 2. – С.180-189.

3.2.8. Цурканова І.О. Політологія : Конспект лекцій з дисципліни «Філософія та політологія» для студентів усіх спеціальностей : навчальний посібник – Дніпро : УДУНТ, 2022. 102 с.

3.2.9. Прокопчук І.І. Проблема демократичного транзиту у працях французького вченого Алексіса де Токвіля // Грані.- 2021.- Том. 24.- вип. 12.- с. 30-37.

3.2.10. Прокопчук І.І. Ліберально-демократична теорія влади Алексіса де Токвіля // Наукові перспективи.-2022.-вип.1 (19).- с.221-232.

3.2.11. Морарь М.В. Політологія: навчальний посібник. Мелітополь: ФО-П Однорог Т.В., 2019. 176с.

3.2.12. Недюха М.П. Правова ідеологія українського суспільства: монографія. 2-ге вид., випр. і доп. К.: «МП «Леся», 2022. 450 с.

3.2.13. Недюха М.П. Політична корупція в Україні: соціальні механізми ідентифікації, попередження та протидії. Доповідь // Трансформація соціальних інститутів в інформаційному суспільстві. ІУ Конгрес Соціологічної асоціації України. Харків, 28-29 жовтня 2021 р. Х.: 2021/
<https://us04web.zoom.us/j/75158218287?pwd=c2kzeTlueWhkMXVwc3JuanZDWUJ1z09hGo>

3.2.14. Недюха М.П. Архетипні засади соціологічного дослідження українського суспільства // Трансформація соціальних інститутів в інформаційному суспільстві. ІУ Конгрес Соціологічної асоціації України. Тези доповідей. Харків, 28-29 жовтня 2021 р. // <https://sau.in.ua/app/uploads/2021/12/tezy-iv-kongresu-sau.pdf>

3.2.15. Недюха М.П. Правова ідеологія як засіб систематизації законодавства // Центр законопроектних студій // URL: <http://lawdrafting.org/fahova-pozitsiya/>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 11 з 15	

3.2.16. Піча В.М. Політологія / В.М. Піча, Н.М. Хома // Навч. посібник. – Львів, 2019. – 341 с.

Допоміжна література

3.2.17. Тарасенко В. Соціологія на шляху до нової якості – інтелектуального глобалізму // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2012. - № 4. – С.215-222.

3.2.18. Черниш Н. Соціологія сьогодення: тенденції та перспективи розвитку // Соціологія: Теорія, методи, маркетинг. – 2017. - № 4. – С. 5-21.

3.2.19. Черниш Н. Стан сучасного загальносоціологічного теоретизування // Український соціум. – 2018. - № 1. – С. 19-35.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ucipr.kiev.ua/>

3.3.2. Сайт соціологічного факультету ХНУ ім. В. Н. Каразіна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.sociology.kharkov.ua

3.3.3. Сайт бібліотеки соціологічної літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.socium.info/library.html> –<http://www.studfiles.ru/all-vuz/879/folder:2208/>

3.3.4. Офіційний сайт соціологічної асоціації України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.sau.kiev.ua

3.3.5. Офіційний сайт українського центру економічних та політичних досліджень ім. Разумкова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.useps.org

3.3.6. Сайт центру соціальних та маркетингових досліджень (Київ), результати соціологічних досліджень, публікації центру, статистичні дані) - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.socis.kiev.ua

3.3.7. Сайт статистичних матеріалів Держкомстату України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua

3.3.8. Сайт Інституту соціології НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.i-soc.com.ua

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1.

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Модуль № 1 «Соціологія як наука про суспільство»	1 семестр	-
Відповіді на практичних заняттях	46 x 7 =28	-
Доповідь з презентацією	76 x 1=7	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	21	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	15	-
Усього за модулем №1	50	-
Модуль № 2 «Спеціальні та галузеві соціологічні теорії»	1 семестр	-
Доповідь з презентацією	76 x 1=7	-
Відповіді на практичних заняттях	46 x 7 =28	-

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор. 12 з 15	

Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше	21 бал	–
Виконання модульної контрольної роботи №2	15	–
Усього за модулем №2	50	–
Усього за модулями №1, №2	100	–
Усього за дисципліною	100	-

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховують студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. В випадку диференційованого заліку підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	07.02.22	Редоренко К.А.	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1.	Головчак Н.О.	07.02.22	<i>[Signature]</i>	Відсутня, згідно РНП 2023р.

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміни	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)